

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1329>

Volume 6 Issue 5, p. 937-959, May 2013

**ULUSAL VE ULUSLARARASI ALANDAKİ
BAŞLANGIÇ VİYOLA METOT KİTAPLARININ İNCELENMESİ***

*INVESTIGATION OF NATIONAL AND INTERNATIONAL
BEGINNER VIOLA METHOD TEXTBOOKS*

Doç. Dr. Ahmet Serkan ECE

Abant İzzet Baysal Üniv. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğit. ABD

Ender Can DÖNMEZ

Kırıkkale Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik (Viyola) Öğretmeni

Doç. Dr. Bige Bediz KINIKLI

Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

Abstract

This research has basic purposes such as determining the beginner viola method books in national and international areas, identifying educational materials and teaching methods of the ones which can be derived, describing them by comparisons, stating a descriptive study evaluated the contents of prior studies for the educators who have been aiming of writing method books about viola and/or other instruments.

This study is a descriptive survey at general scan mode. In this study, as 2 national and 14 international, totally 16 viola beginner books were reviewed

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

and the starting methods that have an extremely important place in the musical education were evaluated by viewing in the framework viola.

With this research, these sixteen viola method books written for beginners have been analyzed for the purpose of revealing whether they include the basic properties that are important in terms of instrument education and some of the basic properties (both physical and historical features of the instrument, physical position while playing the instrument, holding the instrument, bow techniques and visual and auditory materials etc.) that are thought to be present in such viola method books. Consequently, based upon those data got through this research, new vital suggestions have been provided according to the results attained after making the necessary comparison with the literature available to researchers.

As a result of this, it's established that there is not enough information in the viola methods, especially for beginners following results are achieved; % 68,75 of beginner viola method books don't involve instruments' physical features, none involve historical features, % 93,75 don't involve tuning the instrument, % 81,25 don't involve body pose, % 68,75 don't involve how to handle the instrument, % 62,5 don't give any knowledge about how to handle the fiddlestick and left hand position on keyboard. Thirteen of them begin their education by studying fiddlestick and question the fiddle stick techniques. All of them involve Detache techniques and % 75 involve scale and arpej studies, % 50 involve interval studies, %56,25 include multiple voice etude samples and double voice studies, % 18,75 include ornament studies. None of them provides audiovisual support and % 50 of them don't give examples of composer studies.

Key Words: Viola, Viola Education, Viola Methods, Instrument Training

Öz

Bu araştırma, ulusal ve uluslararası alanda yer alan başlangıç viyola metot kitaplarının belirlenerek, ulaşılabilenlerinin eğitsel materyallerinin ve eğitim – öğretim yöntemlerinin belirlenip, karşılaştırılarak ortaya konması; viyola ve/veya diğer çalgılar üzerine metot kitaplar yazmayı düşünen eğitimcilerde daha önce yapılan çalışmaların içeriklerinin değerlendirildiği betimsel bir çalışma ortaya koymak gibi temel amaçlar taşımaktadır.

Bu araştırma, genel tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırma ile 2 ulusal, 14 uluslararası olmak üzere toplamda 16 viyola başlangıç metot kitabının incelemesi yapılmış, çalgı eğitimi konusunda son derece önemli bir yeri olan başlangıç metotlarına, viyola çerçevesinden bakılarak bir değerlendirme yapılmıştır.

Araştırma kapsamında bu 16 başlangıç viyola metot kitabı, çalgı eğitimi açısından önemli olan ve başlangıç viyola metot kitaplarında olması gerektiği düşünülen bazı temel özellikler (çalgıya ait fiziksel ve tarihsel özellikler, çalgı çalmada duruş, tutuş, yay teknikleri, görsel ve işitsel materyaller vb.) çerçevesinde incelenmiştir. Sonuç olarak, bu araştırma ile elde edilen bilgilere

dayanarak, araştırmacılar için var olan literatürle ilgili gerekli karşılaştırma yapıldıktan sonra ulaşılan sonuçlara göre yeni önemli öneriler getirilmiştir.

Araştırmanın sonucunda, metot kitaplarının %68,75'inin, çalgının fiziksel özellikleri, tamamının çalgıların tarihsel özellikleri, %93,75'inin çalgının akort edilişi hakkında, %81,25'inin beden duruşu, %68,75'inin çalgının tutuluşu, %62,5'inin yayın tutuluşu ve sol elin tuşe üzerindeki konumu hakkında bilgi vermediği, 13 tanesinin öğretime yay çekişi ile başladığı, yay teknikleri sorgulanırken, Detache tekniğine % 100 ile tüm metot kitaplarda yer verildiği, metot kitapların %75'nin dizi ve arpej çalışmalarını, %50'sinin aralık çalışmalarını içerdikleri, çoksesli etüt örneklerine ve çift ses çalışmalarına %56,25, süsleme çalışmalarına ise %18,75'inin yer verdiği, tamamının görsel-ışitsel destek sağlamadıkları ve %50'sinin bestecilerin çalışmalarından örnekler vermedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Viyola, Viyola Eğitimi, Viyola Metotları, Çalgı Eğitimi

Giriş

Hedeflenen bir müzik eğitiminin verilebilmesi için, eğitim sonrası ortaya çıkması istenen hedef davranışları meydana getirecek, başlangıç aşamasında bir takım temel becerilerin kazandırılması gerekir.

Bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme süreci (Uçan, 2005:30) olan müzik eğitimi kendi içinde çeşitli boyutlara ayrılmaktadır. Bu boyutlardan bazıları; ses eğitimi, müziksel işitme (kulak) eğitimi, müziksel yaratıcılık eğitimi, müzik beğenisi eğitimi ve çalgı çalma eğitimidir (Yıldız, 2006).

Müzik eğitiminin tüm bu boyutları içerisinde, araştırma konusuna paralel olan boyut ise çalgı eğitimi boyutu ve onun gerektirdiği öğretim süreci materyalleridir. Burada materyal ifadesiyle anlatılmak istenen, eğitim-öğretim süreçlerinin düzenlenmesinde kullanılan metot kitaplardır. Metot kitap konusuna değinmeden önce müzik eğitiminin çalgı eğitimi boyutunun ne olduğuna, bu sürecin neler gerektirdiğine değinmek faydalı olacaktır.

Schleuter, (1997) çalgı eğitimi için şunları söylemektedir; "Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin boyutlarından biridir. Bir çalgıyı öğrenme süreci, çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek için bir takım becerilerin sistematik olarak kazanılmasından oluşmaktadır" (Aktaran: Özmenteş, 2005:93)

Schleuter'in açıklamasında belirttiği gibi çalgıyı çalma becerilerini gösterebilmek için edinilmesi gereken ya da var olması gereken bir takım davranışların bulunması gerekmektedir. Her çalgının kendine özgü ayrı bir teknik ve çalma becerisi gerektirdiği mutlaklıdır. Fakat tüm çalgılar için geçerli bir takım teknikler olduğu da bir gerçekliktir. Bu teknikler için Schleuter (1997) şunları belirtmektedir:

1. Çalgıyı çalarken doğru bir duruşa sahip olunmalıdır.
2. Çalgı çalarken el, kol ve parmaklar doğru pozisyona sahip olmalıdır.
3. Çalgının tonu kaliteli ve kendine özgü olmalıdır.
4. Entonasyon temiz olmalıdır (Aktaran: Özmenteş, 2005:94)

Tüm bu gerekli teknik davranışların öğretilmesi sürecinde hiç şüphe yoktur ki en önemli öge öğretmendir. Eğitim-öğretim süreçlerinin yürütülmesinde ve tasarlanmasında üzerine büyük sorumluluklar düşen öğretmenlerin ise bu konuda başvuru kaynakları metot kitapları¹ olmaktadır. Burada müzik eğitimi için yadsınamaz bir gerçeklik daha vardır ki o da, usta-çırak ilişkisidir.

Usta öğretmen, çırak ise öğrencidir. Öğrenci, öğretim süreci boyunca öğretmeninden öğrendiklerini kullanmaktadır. Bu yöntemin etkili olan yönleri olmakla beraber sakıncalı yönleri de bulunmaktadır. Öğrenilmiş yanlış bir davranışın farklı nesillerde ve öğrencilerde de devam edebilmesi, öğretimde bir standardın tutturulamaması, sistematiklik ilkesinin uygulanamaması bunlar arasında sayılabilir.

Metot kitapların, yukarıda bahsedilen sorunlara çözüm olabileceği düşüncesi vardır. Burada metot tarifinin ne olduğunu anlamak önemlidir.

Doğanay'a göre (1993), yöntem sözcüğü yerine bazen metot sözcüğü de kullanılmaktadır. Ancak dilimizde ağırlıklı olarak kullanılan "yöntem" sözcüğüdür. En genel anlamı ile yöntem, belli bir amaca ulaşmak için takip edilen yoldur. Öğretimde yöntem ise; öğrencileri öğretimin öngördüğü amaç ve ilkelere ulaştırmak için uyulması ve uygulanması gereken en doğru ve en güvenilir yoldur. (Aktaran: Tomal, 2004)

Buraya kadar yapılan tanımlardaki ortak nokta, bir sistemlilikten ve planlılıktan bahsedilmesidir. Bu sistemli ve planlı öğretimin iyi tasarlanmış bir program ve bu program çerçevesinde hazırlanmış metot kitapları yoluyla yapılabileceği düşünülmektedir.

Çalgı çalma ve öğrenme sürecinde sistemli bir çalışma planı sunacak, bu süreçte öğrenciye yol gösterecek, hata yapma olasılığını en aza indirecek yöntemlerin seçilmesi öğretim sürecinin önemli bir basamağı olarak karşımıza çıkar.

Çalgı eğitimi içerisinde yer alan viyola eğitiminin de tüm bu süreçler dışında tutulması düşünülemez. Verimli bir viyola eğitiminin devamlılığı için de öncelikle eğitim sürecinde izlenecek yol ve yöntemlerin bilinmesi ve belirlenmesi gerekir.

Bu yöntemlerin belirlenmesinde ve izlenmesinde viyola metot kitapları, viyola eğitimcilerine yol gösterici olarak önem taşımaktadır. Bununla birlikte eğitim sürecinin izlenmesinde ve tasarlanmasında viyola metot kitaplarının tanınması, içeriğinin bilinmesi ve bir öğretim programı çerçevesinde hazırlanması gerekmektedir.

¹ Metot Kitap: Çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplar (Say 2002:124).

Ülkemizde, viyola eğitimi için yazılmış, basımı yapılmış tek bir metot kitap² bulunmaktadır. Çalgı eğitimi veren kurumlardaki viyola eğitimcileri, bu metot kitapla birlikte, farklı ülkelerde yayınlanmış metot kitapları da kullanmaktadır (Yayla, 1999). Eğitimcilerin metot kitap ile etüt³ kitap arasındaki farkı gözetmeksizin, başlangıç viyola metot kitaplarına dair verdikleri yanıtlar ise ayrı bir tartışma konusudur.

Metot kitap ve etüt kitap arasındaki farkın net olarak bilinmemesi sonucunda ortaya çıkabilecek kavram karmaşasının ve öğretim süreçlerinin etüt kitaplara göre tasarlanmasının, viyola eğitiminde zorluklara yol açabileceği düşünülmektedir.

Litaratür

Konu ile ilgili yapılan literatür taramasında, ülkemizde çeşitli çalgılar (yaylı,telli,tuşlu) için yapılmış metot kitapların incelendiği araştırmalara ulaşılmıştır. Özellikle keman (Köyüstün 1994, Özçelik 1995, Delikara 2002, Karalar 2005, Altınel 2006, Kararoğlu 2009), Viyolonsel (Sakar 1997, Aydın 2006, Burubatur 2006, Şişman 2010), Gitar (Zeren 1995, Küçükosmanoğlu 2006), Piyano (Yastıman 1997, Tokcan 1998), Bağlama (Asiltürk 2009), Kanun (Karaelma 2009), ve Ud (Gerçek 2010) gibi çalgıların eğitiminde kullanılan metot kitaplarının incelendiği araştırmalar yer almaktadır.

Bu çalışmalarda metot kitaplar genel olarak 2 şekilde incelenmiştir:

- 1) Öğretim elemanlarının görüşlerinden yola çıkılarak yapılan incelemeler,
- 2) Metot kitapların içeriğinin betimsel olarak ifade edilmesi yoluyla yapılan incelemelerdir. Bu tür incelemelerde metot kitapların içeriğinde bulunan etütlerin konu dağılımları, kazandırmak istedikleri teknikler ve kavramlar, ait oldukları tonlar, kazandırmak istedikleri hedef davranışlar betimsel olarak ifade edilmiştir.

Viyola alanında ise metot kitaplar üzerine yapılmış 2 adet çalışmaya rastlanmıştır (Yayla 1999, Dinç 2009). Yapılan bu çalışmaların ilkinde (Yayla 1999), müzik eğitimi bölümlerinde görev yapan 12 viyola eğitimcisine, araştırmacının hazırladığı 2 bölümden oluşan bir anket uygulanmış ve bu yolla viyola eğitimcilerinin viyola metot kitapları hakkındaki görüşleri alınmıştır. Araştırmada, viyola eğitimcilerinin görüşlerinden yola çıkılarak metot kitaplar incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulardan müzik bölümlerinde görev yapan viyola eğitimcilerinin çoğunlukla, viyola eğitiminde kullanılan metot kitapların başlangıç aşamasına uygun duruş, viyolayı tutuş ve yayı tutuş pozisyonlarını, değişik yay şekilleri ile yapılan dizi ve arpej çalışmalarını, yay çekme çalışmalarını, düo gibi birlikte çalma çalışmalarını kapsadığını düşündükleri anlaşılmaktadır. Bununla birlikte viyola metot kitaplarının seçiminde viyola eğitiminin esaslarını dikkate alarak, müzik bölümlerinin şartlarına uygun metot kitapların seçilmesinin fayda sağlayacağı görüşünde oldukları, viyola

² Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu I,II,III

³ Etüt: Müzik eğitiminde belirli zorlukları yenmek üzere hazırlanan çalışma parçaları. ...çalğı müziğinde düzeyli bir eser özelliği sergiler. Çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi öngören, aynı zamanda müzikal değerlere de ağırlık veren, araştırmacı nitelikte olgun alıştıma parçalarına verilen ad. (Say 2002:189)

eğitimi sürecinde birçok metot kitaptan faydalandıkları, kendi tespitlerinden hareketle dört yıla yayılan bir eğitim programı geliştirdikleri ve viyola eğitiminde kullanılan metot kitapların çok büyük bir kısmının tanındığı ve kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Diğer bir araştırmada ise (Dinç 2009), metot kitap önerisinde bulunulmuştur. Çalışmada Ayfer Tanrıverdi, Hüseyin Egemen, Denes Laszlo, Kalay Geza, Lanyi Margit, Mezö İmre, Seybold, Reytin, Orszagh, Grigorian, Fortunatova, Cavallini, Classens, Sitt, Giorgetti'nin keman ve viyola başlangıç metot kitapları incelenmiş, metot kitapların içinden seçilen etütler ve eserler bir araya getirilerek viyola alanında başlangıç metot kitap önerisi sunulmuştur.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, viyola eğitim sürecinin tasarlanmasında ve yönlendirilmesinde önemli katkıları olan ulusal ve uluslararası alanda yer alan viyola metot kitapların belirlenmesi, ulaşılabilenlerinin tespit edilerek, içerdikleri eğitsel materyallerin ve eğitim – öğretim yöntemlerinin belirlenip, karşılaştırılarak ortaya konması; viyola ve/veya diğer çalgılar üzerine metot kitaplar yazmayı düşünen eğitimcilere, daha önce yapılmış/yazılmış olan çalışmaların içeriklerinin değerlendirildiği betimsel bir çalışma ortaya konması gibi temel amaçlar taşımaktadır.

Ayrıca, araştırma ile yaylı çalgılar içerisinde önemli bir yere sahip olan viyola için ulusal ve uluslararası alanda yazılmış olan başlangıç viyola metot kitaplarının öğretim yöntemlerindeki (yay teknikleri ve tekniklere başlangıç sıralaması, tel başlangıç konumları ve sıralaması, duruş-tutuş benzerlikleri vd) benzer ve farklı yönlerini belirlemek, görsel ve işitsel ekler/bölümlerle desteklenme durumları konusundaki bakış açılarının ortaya konması da amaçlanmaktadır.

Yöntem

Bu çalışma genel tarama modelinde, betimsel bir araştırmadır. Elde edilen veriler analiz edilirken öncelikle 16 başlangıç viyola metot kitabından her birinin, bütün içerisindeki konumlarına karşılık gelen yüzde oranı bulunmuştur. 16 metot kitap içerisindeki 1 metot kitabın 6,25'lik yüzdelik orana denk düştüğü anlaşılmıştır. Başlangıç viyola metot kitaplarının içerisinde aranılan özelliklerin, kaç tane metot kitapta yinlendiğini görmek için frekans dağılımı kullanılmıştır. Elde edilen yüzde oranları ve frekans dağılımları oluşturulan tablolarda gösterilmiştir. Çıkan sonuçlar ayrıca tabloların altında betimsel olarak ifade edilmiştir.

Araştırmanın Kapsamı

Araştırma evrenini ulusal ve uluslararası alandaki viyola başlangıç metotları oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem alınmamış, çalışma gurubu, evreni temsil ettiği düşünülen, ulusal ve uluslararası yayınevlerince yayınlanan 16 başlangıç viyola metodu ile tamamlanmıştır.

Bu araştırmada, elde edilen metotlar, araştırma amacı ile de paralellik kurularak, çalgı eğitimi konusunda başlangıç metot kitapları içerisinde yer alması gerektiği düşünülen bazı temel özellikler (algıya ait temel özellikler, çalgı çalmada duruş, tutuş, teknikler, görsel ve işitsel materyaller vb.) erevesinde incelenmiş ve literatürle tartışılarak, elde edilen sonuçlar çerçevesinde öneriler geliştirilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 1. Viyola Başlangıç Metot Kitaplarının Çalgının Fiziksel Özellikleri, Tarihsel Özellikleri ve Akort Edilişi Hakkında Bilgi İçerdiğine İlişkin Yüzde ve Frekans Dağılımları

Sıra No	METOTLAR	Fiziksel özellikler hakkında bilgi vermekte midir?				Tarihsel özellikler hakkında bilgi vermekte midir?				Akort ediliş hakkında bilgi vermekte midir?			
		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I			1	6,25			1	6,25			1	6,25
2	Augustin Kolar			1	6,25			1	6,25			1	6,25
3	Abracadabra			1	6,25			1	6,25			1	6,25
4	Müller Rusch	1	6,25					1	6,25			1	6,25
5	String Builder	1	6,25					1	6,25			1	6,25
6	Leichte Etüden			1	6,25			1	6,25			1	6,25
7	Bratschenschule I	1	6,25					1	6,25	1	6,25		
8	Sevcik I			1	6,25			1	6,25			1	6,25
9	A Modern Viola Method			1	6,25			1	6,25			1	6,25
10	Viola Time Joggers			1	6,25			1	6,25			1	6,25
11	Suzuki Viola School I			1	6,25			1	6,25			1	6,25
12	Viyola Eğitime Giriş			1	6,25			1	6,25			1	6,25
13	Essential Elements for String	1	6,25					1	6,25			1	6,25
14	Volkstümliche Bratschen-Schule	1	6,25					1	6,25			1	6,25
15	Guida per lo Studio			1	6,25			1	6,25			1	6,25
16	Viola			1	6,25			1	6,25			1	6,25
	Toplam	5	31,25	11	68,75	0	0	16	100	1	6,25	15	93,75

Tablo 1'e genel olarak bakıldığında başlangıç metot kitaplarından % 31.25'inin çalgının fiziksel özellikleri hakkında bilgi verdiği, %68.75'inin fiziksel özellikler hakkında bilgi vermediği, %6.25'inin çalgının akort edilişi hakkında bilgi verdiği, %93.75'inin çalgının akort edilişi hakkında bilgi vermediği ve incelenen tüm başlangıç metot kitaplarının çalgının tarihsel özellikleri hakkında bilgi vermediği belirlenmiştir.

Tablo 2.Viyola Başlangıç Metot Kitaplarının, Olması Gereken Beden Duruşu, Çalgının Tutuluşu, Yayın Tutuluşu ve Sol Elin Tuşe Üzerindeki Duruşu Hakkında Görsel Destek ile Açıklama İçerdiğine İlişkin Yüzde ve Frekans Dağılımları,

Sıra No	METOTLAR	Olması gereken beden duruşu hakkında bilgi vermekte midir?				Çalgının tutuluşu hakkında bilgi vermekte midir?				Yayın tutuluşu hakkında bilgi vermekte midir?				Sol elin tuşe üzerinde ki duruşu hakkında bilgi vermekte midir?			
		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
2	Augustin Kolar			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
3	Abracadabra			1	6,25			1	6,25	1	6,25			1	6,25		
4	Müller Rusch			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
5	String Builder			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
6	Leichte Etüden			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
7	Bratschenschule I	1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25		
8	Sevcik I			1	6,25	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
9	A Modern Viola Method			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
10	Viola Time Joggers			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
11	Suzuki Viola School I	1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25		
12	Viyola Eğitimine Giriş			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
13	Essential Elements for String			1	6,25	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
14	Volkstümliche Bratschen-Schule	1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25		
15	Guida per lo Studio			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
16	Viola			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25
	Toplam	3	18,75	13	81,25	5	31,25	11	68,75	6	37,5	10	62,5	6	37,5	10	62,5

Tablo 2 incelendiğinde başlangıç metot kitaplarından, % 81,25'inin olması gereken beden duruşu hakkında, % 68,75'inin çalgının tutuluşu hakkında, % 62,5'inin yayın tutuluşu ve sol elin tuşe üzerindeki konumu hakkında bilgi vermediği belirlenmiştir. Başlangıç metotlarının % 62,5'inin ise aranan 4 özelliğin hiçbirisi hakkında bilgi vermediği, sadece % 18,75'inin aranan 4 özelliğin tamamı hakkında bilgi verdiği saptanmıştır.

Tablo 3. Viyola Başlangıç Metot Kitaplarında, Çalgı Öğretimine Hangi Yöntemle ve Hangi Telde Başlanıldığına İlişkin Yüzde ve Frekans Dağılımları,⁴

Sıra No	METOTLAR	Pizzicato								Yay Çekişi							
		Do (4.tel)		Sol (3.tel)		Re (2.tel)		La (1.)Tel		Do (4.tel)		Sol (3.tel)		Re (2.tel)		La (1.tel)	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I													1	6,25		
2	Augustin Kolar															1	6,25
3	Abracadabra					1	6,25										
4	Müller Rusch													1	6,25		
5	String Builder													1	6,25		
6	Leichte Etüden											1	6,25				
7	Bratschenschule I											1	6,25				
8	Sevcik I															1	6,25
10	Viola Time Joggers			1	6,25												
11	A Modern Viola Method													1	6,25		
12	Suzuki Viola School I															1	6,25
13	Viyola Eğitime Giriş															1	6,25
14	Essential Elements for String					1	6,25										
15	Volkstümliche Bratschen-Schule															1	6,25
16	Guida per lo Studio									1	6,25						
17	Viola ⁵											1	6,25				
	Toplam	0	0	1	6,25	2	12,5	0	0	1	6,25	3	18,75	4	25	5	31,25

⁴ Metotların çalgı eğitimine hangi telde öğretime başladıkları ve başlangıç yöntemleri incelenirken, öğretime başlanılan ilk etüdün ilk ölçüsü dikkate alınmıştır.

⁵ Metot, öğretime Sol telinde kapalı olarak I. Parmak "La" ve II. Parmak Si bemol sesleri ile başlamıştır.

Tablo 3'e bakıldığında başlangıç metot kitaplarının 13 tanesinin öğretime yay çekişi ile 3 tanesinin ise pizzicato ile başladığı belirlenmiştir. Yay çekişi ile başlayan başlangıç metot kitaplarının yüzde 31,25'i, başlangıç teli olarak I. sırada La telini kabul etmişlerdir. La telini 2. sırada yüzde 25 ile Re teli, 3. sırada yüzde 18,75 ile Sol teli ve 4. sırada yüzde 6,25 ile Do telinin takip ettiği belirlenmiştir. Öğretime Pizzicato ile başlayan metot kitaplarının ise yüzde 12,5 ile Re telini ilk sırada başlangıç teli olarak kabul ettikleri, yüzde 6,25 ile Sol telini 2. sırada kabul ettikleri, Do ve La tellerini ise başlangıç teli olarak kullanmadıkları belirlenmiştir. Pizzicato ile başlayan metotların Re telini tercih ettikleri saptanmıştır. Metot kitapların büyük bir çoğunluğunun başlangıç yöntemi olarak yay çekişini benimsedikleri görülmüştür.

Tablo 4.Viyola Başlangıç Metot Kitaplarında İlk Olarak Hangi Tonun Öğretildiğine İlişkin Dağılımlar,⁶

Sıra No	METOTLAR	Do Major		Sol Major		Re Major	
		f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I			1	6,25		
2	Augustin Kolar			1	6,25		
3	Abracadabra			1	6,25		
4	Müller Rusch					1	6,25
5	String Builder	1	6,25				
6	Leichte Etüden						
7	Bratschenschule I			1	6,25		
8	Sevcik I						
9	A Modern Viola Method					1	6,25
10	Viola Time Joggers						
11	Suzuki Viola School I					1	6,25
12	Viyola Eğitime Giriş					1	6,25
13	Essential Elements for String					1	6,25
14	Volkstümliche Bratschen-Schule	1	6,25				
15	Guida per lo Studio	1	6,25				
16	Viola						
	Toplam	3	18,75	4	25	5	31,25

⁶ Yapılan ilk dizi çalışmaları ton öğretimi olarak kabul edilmiş, çeşitli aralıklarla yapılan çalışmalar dikkate alınmamıştır.

Tablo 4'e genel olarak bakıldığında başlangıç metot kitaplarının yüzde 31,25 ile Re majör'ü ilk ton olarak kabul ettiği, bunu sırasıyla yüzde 25 ile Sol majör, yüzde 18,75 ile Do majör'ün izlediği belirlenmiştir. İncelenen başlangıç metot kitaplarında ilk ton öğretiminde en fazla Re majör'ün tercih edildiği ve başlangıç metot kitaplarının % 25'inde herhangi bir ton öğretimi yapılmadığı saptanmıştır.

Tablo 5.Viyola Başlangıç Metot Kitaplarında Yer Alan Yay Tekniklerine İlişkin Dağılımlar

Sıra No	METOTLAR	Yay teknikleri																			
		Legato				Detache				Martellato				Staccato				Spiccato			
		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I	1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25					1	6,25
2	Augustin Kolar	1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25		
3	Abracadabra	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25	1	6,25					1	6,25
4	Müller Rusch	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25			1	6,25			1	6,25
5	String Builder	1	6,25			1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25			1	6,25
6	Leichte Etüden	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25	1	6,25					1	6,25
7	Bratschenschule I	1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25		
8	Sevcik I			1	6,25	1	6,25				6,25	1	6,25			1	6,25			1	6,25
9	A Modern Viola Method	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25	1	6,25			1	6,25		
10	Viola Time Joggers	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25			1	6,25			1	6,25
11	Suzuki Viola School I	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25	1	6,25					1	6,25
12	Viyola Eğitime Giriş	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25	1	6,25					1	6,25
13	Essential Elements for String	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25	1	6,25					1	6,25
14	Volkstümliche Bratschen-Schule	1	6,25			1	6,25			1	6,25		6,25	1	6,25			1	6,25		
15	Guida per lo Studio	1	6,25			1	6,25				6,25	1	6,25	1	6,25					1	6,25
16	Viola	1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25			1	6,25		
	Toplam	15	93,75	1	6,25	16	100	0	0	6	37,5	10	62,5	12	75	4	25	5	31,25	11	68,75

Tablo 5'e genel olarak bakıldığında başlangıç metot kitaplarının % 31,25'inin Legato, Detache ve Staccato tekniklerine yer verdiği, %12,50'sinin Legato ve Detache tekniklerine yer verdiği, %6,25'inin Legato, Detache, Martellato ve Staccato yay tekniklerine yer verdiği, %6,25'inin Legato, Detache, Staccato ve Spiccato tekniklerine yer verdiği, %6,25'inin Legato, Detache ve Martellato tekniklerine yer verdiği, %6,25'inin Legato, Detache ve Staccato tekniklerine yer verdiği, %6,25'inin sadece Detache tekniğine yer verdiği belirlenmiştir. Başlangıç metot kitaplarından % 25'inin (Augustin Colar, Bratschenschule I, Volktümliche Bratschen-Schule ve Viola) tüm yay tekniklerine yer verdiği belirlenmiştir. Bununla birlikte Detache tekniğine % 100 ile tüm metot kitaplarda yer verildiği, bunu sırasıyla % 93,75 ile Legato, %75 ile Staccato, % 37,5 ile Martellato ve %31,25 ile Spiccato tekniklerinin izlediği saptanmıştır.

Tablo 6. Viyola Başlangıç Metot Kitaplarının Yay Tekniklerini Nasıl Bir Sıralama ile Verdiklerine İlişkin Dağılımlar

Sıra No	METOTLAR	Yay Teknikleri				
		Detache	Legato	Staccato	Spiccato	Martellato
1	Ayfer Tanrıverdi I	2	1	3	-	4
2	Augustin Kolar	2	1	4	3	5
3	Abracadabra	1	2	3	-	-
4	Müller Rusch	1	2	-	-	-
5	String Builder	1	2	-	-	3
6	Leichte Etüden	1	2	3	-	-
7	Bratschenschule I	1	2	3	5	4
8	Sevcik I	1	-	-	-	-
9	A Modern Viola Method	1	2	4	3	-
10	Viola Time Joggers	1	2	-	-	-
11	Suzuki Viola Scholl I	1	3	2	-	-
12	Viyola Eğitime Giriş	1	2	3	-	-
13	Essential Elements for String	1	2	3	-	-
14	Volktümliche Bratschen-Schule	1	2	3	5	4
15	Guida per lo Studio	1	2	3	-	-
16	Viola	2	1	3	5	4
	Toplam					

Tablo 6’da görüldüğü gibi başlangıç metot kitaplarından 13 tanesi yay tekniklerinden “detache” tekniğini ilk yay tekniği olarak vermiştir. Onu ikinci sırada öğretilen yay tekniği olarak “legato” tekniği izlemektedir. Metot kitaplarda son teknik olarak, 6 metot kitap “Staccato”, 3 metot kitap “spiccato”, 3 metot kitap “martellato”, 3 metot kitap “legato”, 1 metot kitap “detache” tekniklerine yer vermiştir.

Tablo 7.Viyola Başlangıç Metot Kitaplarında Yer Alan Dizi, Aralık, Arpej Çalışmaları ve Dağılımları

Sıra No	METOTLAR	Metot, dizi çalışmaları içermekte midir?				Metot, aralık çalışmaları içermekte midir?				Metot, arpej çalışmaları içermekte midir?			
		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
2	Augustin Kolar	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
3	Abracadabra	1	6,25					1	6,25	1	6,25		
4	Müller Rusch	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
5	String Builder	1	6,25					1	6,25			1	6,25
6	Leichte Etüden ⁷			1	6,25			1	6,25			1	6,25
7	Bratschenschule I	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
8	Sevcik I			1	6,25			1	6,25			1	6,25
9	A Modern Viola Method	1	6,25					1	6,25	1	6,25		
10	Viola Time Joggers			1	6,25			1	6,25			1	6,25
11	Suzuki Viola Scholl I	1	6,25					1	6,25	1	6,25		
12	Viyola Eğitime Giriş	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
13	Essential Elements for String	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
14	Volkstümliche Bratschen-Schule	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
15	Guida per lo Studio	1	6,25			1	6,25			1	6,25		
16	Viola			1	6,25			1	6,25	1	6,25		
	Toplam	12	75	4	25	8	50	8	50	12	75	4	25

Tablo 7’ye bakıldığında başlangıç metot kitaplardan % 18,75’inin sadece dizi ve arpej çalışmalarına, % 6,25’inin sadece dizi çalışmalarına, %6,25’inin sadece arpej çalışmalarına yer verdiği belirlenmiştir. 16 başlangıç metot kitaptan % 50’sinin dizi, arpej ve aralık

⁷ Metot kitapta 3’lü, 4’lü, 5’li vb. aralıklarda farklı nota değerlerini içine alan aralık ve arpej çalışması yoktur.

çalışmalarına yer verdiği belirlenmiştir. Yapılan saptamada tüm metot kitapların %75'nin dizi ve arpej çalışmalarını, %50'sinin aralık çalışmalarını içerdikleri görülmüştür. %18,75'inin ise dizi, arpej ve aralık çalışmalarına hiçbir şekilde yer vermedikleri saptanmıştır.

Tablo 8. Viyola Başlangıç Metot Kitaplarının Birlikte Çalmayı Gerektirecek Çok Sesli Etüt Örnekleri, Çift Ses Çalışmaları⁸ ve Süsleme Teknikleri İçermelerine İlişkin Dağılımlar,⁹

Sıra No	METOTLAR	Metot, çoksesli etüt örnekleri içermekte midir?				Metot, çift ses çalışmaları içermekte midir?				Metot, tril, flajole vs. gibi süsleme çalışmaları içermekte midir?			
		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I	1	6,25			1	6,25					1	6,25
2	Augustin Kolar			1	6,25	1	6,25			1	6,25		
3	Abracadabra	1	6,25					1	6,25			1	6,25
4	Müller Rusch	1	6,25					1	6,25			1	6,25
5	String Builder	1	6,25					1	6,25			1	6,25
6	Leichte Etüden			1	6,25	1	6,25					1	6,25
7	Bratschenschule I	1	6,25			1	6,25					1	6,25
8	Sevcik I	1	6,25			1	6,25					1	6,25
9	A Modern Viola Method			1	6,25			1	6,25			1	6,25
10	Viola Time Joggers	1	6,25			1	6,25					1	6,25
11	Suzuki Viola School I			1	6,25			1	6,25			1	6,25
12	Viyola Eğitime Giriş	1	6,25			1	6,25					1	6,25
13	Essential Elements for String	1	6,25					1	6,25			1	6,25
14	Volkstümliche Bratschen-Schule			1	6,25	1	6,25			1	6,25		
15	Guida per lo Studio			1	6,25	1	6,25					1	6,25
16	Viola			1	6,25			1	6,25	1	6,25		
	Toplam	9	56,25	7	43,75	9	56,25	7	43,75	3	18,75	13	81,25

⁸ Çift ses çalışmaları olarak kast edilen, iki boş telin aynı anda tınlatılması ya da bir ses kapalı, diğer ses açık şekilde yapılan basit çalışmalardır.

⁹ Süsleme teknikleri: tril, flajole, mordan, grupetto, tremolo, vibrato.

Çoksesli etüt örnekleri: Düo, trio, piyano eşlik vb.

Tablo 8 incelendiğinde, metot kitapların çoksesli etüt örneklerine ve çift ses çalışmalarına %56,25 oranında, süsleme çalışmalarına ise %18,75 oranında yer verdikleri saptanmıştır. 3 özelliğe de aynı anda yer veren metot kitaba rastlanmamıştır. Aranılan 3 özellikten herhangi 2 özelliğe yer veren metot kitapların oranı (7 metot kitap) %43,75 olarak, 1 özelliğe yer verenlerin oranı (7 Metot kitap) % 43,75 olarak, hiçbirisine yer vermeyenlerin oranı ise 12,5 olarak saptanmıştır. Metot kitapların ortalama olarak yarı yarıya çoksesli etüt ve çift ses çalışmalarına yer verdiği, büyük bir çoğunluğunun ise süsleme çalışmalarına yer vermediği görülmüştür.

Tablo 9.Viyola Başlangıç Metot Kitaplarının Cd, Video vb. Görüntülü ve İşitsel Destek Sağlamalarına ve Bestecilerin Çalışmalarından Örnekler Bulundurmalarına İlişkin Dağılımlar,

Sıra No	METOTLAR	Metot, CD, video gibi görüntülü ve işitsel destek içermekte midir?				Metot, bestecilerin çalışmalarından örnekler içermekte midir?			
		Evet		Hayır		Evet		Hayır	
		f	%	f	%	f	%	f	%
1	Ayfer Tanrıverdi I			1	6,25	1	6,25		
2	Augustin Kolar			1	6,25			1	6,25
3	Abracadabra ¹⁰			1	6,25	1	6,25		
4	Müller Rusch			1	6,25			1	6,25
5	String Builder			1	6,25	1	6,25		
6	Leichte Etüden			1	6,25			1	6,25
7	Bratschenschule I			1	6,25	1	6,25		
8	Sevcik I			1	6,25			1	6,25
9	A Modern Viola Method			1	6,25			1	6,25
10	Viola Time Joggers ¹¹			1	6,25			1	6,25
11	Suzuki Viola Scholl I			1	6,25	1	6,25		
12	Viyola Eğitime Giriş			1	6,25	1	6,25		
13	Essential Elements for String			1	6,25	1	6,25		
14	Volkstümliche Bratschen-Schule			1	6,25	1	6,25		
15	Guida per lo Studio			1	6,25			1	6,25
16	Viola			1	6,25			1	6,25
	Toplam	0	0	16	100	8	50	8	50

¹⁰ Bu metotta cd desteği olduğuna dair yazılar bulunmuş fakat materyallere ulaşılamamıştır. Bu nedenle cd desteği olduğu, yüzde ve sayı olarak ifade edilmemiştir.

¹¹ Bu metotta cd desteği olduğuna dair yazılar bulunmuş fakat materyallere ulaşılamamıştır. Bu nedenle cd desteği olduğu, yüzde ve sayı olarak ifade edilmemiştir.

Tablo 9 incelendiğinde başlangıç metot kitapların %100 oranında Cd, video vb. görsel-işitsel destek sağlamadığı ve metot kitaplarda %50 oranında da bestecilerin çalışmalarından örnekler verilmediği saptanmıştır.

Sonuç ve Öneriler

1. İncelenen başlangıç viyola metot kitaplarının %68,75'inin, çalgının fiziksel özellikleri, tamamının tarihsel özellikleri, %93,75'inin çalgının akort edilişi hakkında bilgi vermediği ortaya çıkmıştır. Bu durum, viyola eğitimi alan öğrencilerin, viyolayı fiziksel ve tarihsel özellikleri açısından yeteri kadar tanıyamamaları, viyola'nın ortaya çıkışı ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olamamaları sonucunu ortaya çıkarabilir. Özellikle başlangıç aşamasını hedeflemiş metot kitapların, öğrencilerin çalgıyı tanıması ve alışması açısından, viyola hakkında genel bilgiler vermesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Altınel (2006) tarafından yapılan benzer bir çalışmada, başlangıç aşaması metot kitaplarında, çalgının fiziksel ve tarihsel özelliklerine daha fazla yer ayrılmasının, öğrencilerin çalgıya ısınmalarını sağlayabileceği vurgulanmıştır.

2. Başlangıç viyola metot kitapları üzerinde yapılan incelemede, metot kitapların %81,25'nin beden duruşu, %68,75'inin çalgının tutuluşu, %62,5'inin yayın tutuluşu ve sol elin tuşe üzerindeki konumu hakkında bilgi vermediği tespit edilmiştir. Metot kitapların %62,5'i ise aranılan 4 özelliğin hiçbirisine dair görsel veri sağlamamaktadır. Yazılı metinlerin yanı sıra, anlatılmak istenilen şeyin görsel olarak da desteklenmesinin, öğrenmenin kalıcı olmasını sağladığı ve hatırlamayı kolaylaştırdığı, resim ve metnin birlikte kullanılmasının öğrenmeyi olumlu yönde etkilediği, öğrencilerin öğrenme tercihleri arasından en çok görsel öğrenmeyi tercih ettiği yapılan çalışmalarla tespit edilmiştir (Sanalan, Sülün ve Çoban 2007; Çelik, 2004; Güngördü, 2003). Ayrıca çalgı eğitimi için kullanılan başlangıç metot kitaplarının, duruş-tutuş pozisyonlarını ayrıntılı olarak ele alması, öğrencilerin çalgı çalmanın temel becerilerini rahat öğrenebilmeleri ve geliştirebilmeleri açısından önemlidir (Altınel, 2006). Yağışan ve Sünbül (2009) Selçuk Üni. Ahmet Keleşoğlu Eğt. Fak. GSEB'nde öğrencilerin öğrenme tercihleri üzerine yaptıkları bir çalışmanın sonucunda, görsel öğrenmeyi müzik bölümünde, sınıf düzeyinde en çok 2. sınıf öğrencilerinin ve 1. sınıf öğrencilerinin kullandıklarını belirlemişlerdir. Görselliğin ve görsel öğrenmenin, öğrenme üzerindeki etkisini ve öğrencilerin en çok kullandığı öğrenme yöntemlerinden olduğunu yapılan çalışmaların sonuçlarından anlamaktayız. Bu verilere karşılık 16 başlangıç metot kitabının %62,5'inin hiçbir görsel ve metinsel destek içermemesi oldukça dikkat çekici bir noktadır.

3. Başlangıç viyola metot kitaplarının 13 tanesinin öğretime yay çekişi ile 3 tanesinin ise pizzicato ile başladığı belirlenmiştir. Yay çekişi ile başlayan metot kitapların başlangıç teli olarak en fazla La telini, ikinci sırada Re telini, en az ise Do telini tercih ettikleri, Pizzicato ile başlayan metot kitapların başlangıç teli olarak Re telini tercih ettikleri saptanmıştır. Metot kitapların büyük bir çoğunluğunun başlangıç yöntemi olarak yay çekişini benimsedikleri görülmüş ve Pizzicato ile Yay çekişi birlikte

düşünüldüğünde metot kitapların başlangıç teli olarak Re telini tercih ettikleri saptanmıştır. Re teli konum olarak başlangıç için uygun görülmüştür.

4. Tablo 4, Tablo 3 ile paralel olarak incelendiğinde, başlangıç viyola metot kitaplarının Tablo 3'te görüldüğü gibi, pizzicato ve yay çekişi birlikte düşünüldüğünde, öncelikli tel tercihlerinin Re ve La telleri olduğu görülmüştür. Bununla birlikte metot kitapların ton öğretimine Re ve La tellerini kapsayan Re majör ton ile başlamaları anlamlı bulunmuştur. Başlangıç metot kitaplarından 4 tanesinde ise ton öğretiminin yapılmamış olması dikkat çekici bulunmuştur.

5. Başlangıç viyola metot kitaplarında yay teknikleri sorgulanırken, Detache tekniğine % 100 ile tüm metot kitaplarda yer verildiği saptanmıştır. Bunu sırasıyla % 93,75 ile Legato, %75 ile Staccato, % 37,5 ile Martellato ve %31,25 ile Spiccato'nun izlediği saptanmıştır.

6. Başlangıç viyola metot kitaplarında yapılan incelemeler, metot kitapların büyük çoğunluğunun öğretime "Detache" ile başladıklarını ortaya koymuştur. Detache tekniğinden sonra 2. sırada "Legato" tekniğinin öğretildiği saptanmıştır. Dalkıran (2006), Detache ve Legato yay tekniklerinin keman öğrencilerine aktarımı ile ilgili olarak yapmış olduğu çalışmasında, keman eğitimcilerinin "kemanda ilk yay tekniği hangisi olmalıdır?" sorusuna %76,5 oranında "Detache" yanıtı verdiklerini, keman öğretimi kitaplarındaki temel görüşünde "detache" ile başlanması şeklinde olduğunu belirtmiştir. Altınel'in (2006) benzer çalışmasında keman eğitimcileri, yay tekniklerinin, kullandıkları metotlarda ki sıralaması için %84,6 oranında "Detache, Legato, Martele, Spiccato" yanıtını vermişlerdir. Keman ve Viyola çalgılarının aynı çalgı ailesinden olması ve duruş, tutuş ve yay teknikleri konusunda aynı teknikleri kullanması, Altınel'in ve Dalkıran'ın araştırmasında çıkan sonuçların viyola içinde geçerli olabileceğini düşündürmektedir. Başlangıç viyola metot kitaplarında yapılan incelemelerde de, metot kitapların büyük çoğunluğunun öğretime "detache" ile başladıkları, bu sonucun Altınel ve Dalkıran'ın yaptığı çalışmalarla paralellik gösterdiği ve başlangıç viyola metot kitaplarının yay teknikleri öğretim sıralaması bakımından anlamlı olduğu belirlenmiştir.

7. Yapılan çalışmada metot kitapların %75'nin dizi ve arpej çalışmalarını, %50'sinin aralık çalışmalarını içerdikleri görülmüştür. %18,75'inin ise dizi, arpej ve aralık çalışmalarına hiçbir şekilde yer vermedikleri saptanmıştır. Dalkıran'ın (2006) yapmış olduğu çalışmasında keman eğitimcileri, yay tekniklerinin kavratılmasından sonra, kavratılan tekniklerin ileri noktalara götürülebilmesi için dizi çalışmaları yapmayı önemli bulmuşlardır. Keman ve viyola'nın benzer teknik ve öğretim yöntemleri içermesi bakımından, başlangıç viyola metot kitaplarının % 75'inin dizi çalışmalarına yer vermesi, yay tekniklerinin pekiştirilmesi açısından anlamlı bulunmuştur. Başlangıç viyola metot kitaplarının % 25'inin dizi ve arpej çalışmalarına, % 50'sinin aralık çalışmalarına yer vermemesi ve % 18,75'inin ise aranan 3 özelliğe hiçbir şekilde yer vermemesi ise düşündürücü bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

8. Metot kitapların çoksesli etüt örneklerine ve çift ses çalışmalarına %56,25 oranında, süsleme çalışmalarına ise %18,75 oranında yer verdikleri saptanmıştır. 3 özelliğe de aynı anda yer veren metot kitaba rastlanmamıştır. Aranılan 3 özellikten herhangi 2 özelliğe yer veren metot kitapların oranı (7 metot kitap) %43,75 olarak, 1 özelliğe yer verenlerin oranı (7 Metot kitap) % 43,75 olarak, hiçbirisine yer vermeyenlerin oranı ise 12,5 olarak saptanmıştır. Metot kitapların ortalama olarak yarı yarıya çoksesli etüt ve çift ses çalışmalarına yer verdiği, büyük bir çoğunluğunun ise süsleme çalışmalarına yer vermediği görülmüştür. Birlikte çalışabilmek, eşlikli çalışabilmek çalgı eğitiminin daha zevkli hale getirilebilmesi ve birlikte çalışmanın gerektirdiği müzikal disiplinlerin edinilebilmesi için önemlidir. Altınel (2006) çalışmasında, düo çalışmalarının ve tril, floje gibi teknik süsleme çalışmalarının öneminden bahsetmiştir. Kalender (2001) "Müzik dinlemenin eğitsel temelleri" isimli çalışmasında çoksesli müziğin yaşanması için, onu ortamında dinlemek gerektiğine vurgu yapmıştır. İçinde bulunulan müziksel çevrenin insanın müziksel gelişiminde katkısı olduğu düşünülürse, metot kitapların çoksesli etüt örnekleri içermesi ve bu etütleri, öğrencilerin öğretmenleri ile birlikte çalışması, dinlemesi öğrencilerde çoksesli müzik sevgisinin oluşması ve çoksesli müziği algılama gibi olumlu özelliklerin ortaya çıkmasına olanak tanıyabilir. Yalın bir çokseslilik anlayışıyla yazılmış ezgilere, metot kitapların %43,75'i tarafından yeterince yer verilmemesi eksiklik olarak göze çarpmaktadır.

9. Başlangıç metot kitapların %100 oranında Cd, video vb. görsel-işitsel destek sağlamadığı ve metot kitaplarda %50 oranında bestecilerin çalışmalarından örnekler verilmediği saptanmıştır. Yağışan ve Sünbül'ün (2009) güzel sanatlar eğitimi bölümü öğrencilerinin öğrenme tercihleri üzerine yaptıkları çalışmaları, müzik bölümü öğrencilerinin işitsel öğrenme yöntemini tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra aynı çalışmada müzik bölümü öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre öğrenme biçimlerinin karşılaştırıldığı bölümde, işitsel öğrenme yönteminin en fazla I. sınıf öğrencileri tarafından tercih edildiği ortaya konmuştur. Başlangıç düzeyinde eğitimi hedeflemiş metot kitapların işitsel olarak desteklenmemiş olması ciddi bir eksiklik ve öğrencilerin öğrenme tercihleriyle bir çelişki olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknolojik imkânlardan yararlanmak eğitimin seviyesini yükseltmenin yanı sıra öğretimin verimliliğini artıracaktır. Çoksesli müziğin yaşanması için, onu ortamında dinlemek gerektiğine vurgu yapan çalışmalarla birlikte (Kalender, 2001), müzik bölümü öğrencilerinin genelinin ve I. sınıfta okuyan müzik bölümü öğrencilerinin öğrenme tercihlerinde, işitsel öğrenmenin ardından 2. sırada Kinestetik (bedensel/devinimsel) öğrenme yöntemini tercih ettiklerini ortaya konmuştur (Yağışan, Sünbül 2009). Metot kitapların bu noktada bestecilerin eser örneklerini içermeleri, öğrencilerin onları çalarak kinestetik öğrenme gerçekleştirmelerini sağlayabilir. %50'lik bir oranın bu tür çalışmaları içermemesi bir eksiklik olarak karşımızdadır.

Öneriler

Başlangıç viyola metot kitaplarının incelenmesi üzerine yapılan bu çalışmamızda, ortaya çıkan sonuçlara ve daha önceden yapılan çalışmalardan çıkan

sonuçlara istinaden, eğitimin görsellikle desteklenmesinin kaliteyi ve verimliliği artıracığı düşüncesiyle, metot kitapların, özellikle öğrencilerin temel çalgı çalma becerilerini kazanmaları esnasında, görsel ve metinsel olarak desteklenmesinin öğrenmenin etkili ve kalıcı olması açısından yararlı olacağı düşünülmektedir. Viyola çalarken olması gereken beden duruşu, yayın ve çalgının tutuluşu ve sol elin tuşe üstündeki konumu çizimlerle yahut fotoğraflarla desteklenebilir. Bu sayede öğrencinin doğru davranışı görerek öğrenmesi de sağlanabilir. Başlangıç metot kitapları içerisinde viyolanın fiziksel özelliklerinin bir fotoğraf veya çizim üzerinde gösterilerek ifade edilmesinin ve viyolanın tarihsel gelişim sürecinin anlatılmasının, çalgının öğrenci tarafından tanınmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Metot kitaplar içerisinde çoksesli etüt örnekleri, düolar veya birlikte çalmayı gerektirecek şekilde düzenlenmiş etüt veya eser örneklerinin bulunmasının, birlikte ve eşlikli çalmayı sağlaması açısından, çalgı eğitimini daha zevkli hale getireceği ve birlikte çalmanın gerektirdiği müzikal disiplinlerin edinilebilmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Bestecilerinin eser örneklerinin hem nota hem de Cd içerisinde sesli olarak bulunması öğrencilerin eserleri tanınmasını sağlayabilir. Kısa sürede çabuk öğrenme konusunda öğrenci ve öğretmenlere yardımcı olacağından, metot kitaplarda öğretmek istenen konuların açıklama, resim veya çizimlerle, görsel ve metinsel olarak desteklenmesinin yanı sıra, günümüzde oldukça yaygın olarak kullanılan Cd teknolojisi ile işitsel olarak da desteklenmesinin, öğretimi kolaylaştırıcı ve kalıcı kılacağı düşünülmektedir. Çalınacak etüt veya eserlerin bir Cd içerisinde örneğinin bulunması veya eşliklerinin bulunması, çalgı çalmada temel davranışların video şeklinde anlatımlı olarak yine Cd desteği ile izletilmesi hiç kuşkusuz viyola eğitimine önemli katkılar sunacaktır.

KAYNAKÇA

- ACAY, S. (2006). Viyola eğitimine giriş. Türkiye.
- ALLEN, M., Gillespie, R., Hayes, P.T. (1994) Essential elements for strings viola book one. ABD: Hal. Leonard Corporation.
- ALTINEL, Ö. (2006). AGSL de kullanılan başlangıç keman eğitimi metotlarının incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- APPLEBAUM, S. (1988). String builder. ABD: Belwin-Mills Publishing Corp.
- ASILTÜRK, O. (2009). Türkiye’de başlangıç bağlama eğitimi için hazırlanmış metotların içerik açısından değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- AYDIN, B. (2006). Viyolonsel eğitiminde kullanılan d.popper op. 73 no’lu metodun incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- BLACKWELL K., BLACKWELL D. (2005). Viola time joggers. England: Oxford University Press.

- BURUBATUR, M. (2006). Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında 1. sınıf 1. ve 2. yarıyıl viyolonsel eğitiminde en çok kullanılan metot, etüt ve egzersizlerin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- CAVALLİNİ, E. Guida per lo studio. Milano.
- ÇELİK, L. (2004). Teknoloji yoğun ortamların öğrencilerin öğrenme stil tercihlerine uygunluğu. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- DALKIRAN, E. (2006). Keman eğitiminin başlangıç aşamasında “detache ve legato” yay tekniklerinin keman öğrencilerine aktarımı. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:26, Sayı:1, ss: 125–142.
- DAVEY, P. ve HUSSEY C. (2003). *Abracadabra viola book I*, London: A&C Black Publishers Ltd.
- DELİKARA, A. (2002). Ülkemizde ki eğitim fakülteleri GSEB müzik eğitimi ABD keman eğitiminde yaygın olarak kullanılan keman metotlarının keman eğitimi ders programlarına yönelik olarak incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DİNÇ, Ş. Ö. (2009). Türkiye’deki konservatuarların ilköğretim müfredatlarına uygun temel eğitim viyola başlangıç metodu önerisi. Sanatta Yeterlilik Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GERÇEK, İ.H. (2010). Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda kullanılan ud metotları üzerinde karşılaştırılmalı bir çalışma. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:14 Sayı:1, ss: 149–156.
- GÜNGÖRDÜ, E. (2003). Öğretimde görsellik ve görsel araçlarda bulunması gereken özellikler. Milli Eğitim Dergisi, ss: 157.
- KALENDER, N. (2001). Müzik dinlemenin eğitsel temelleri. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 14, Sayı:1 151–157.
- KARAELEMA, B. (2009). Türk müziğinde kanun eğitimi ve kanun metotları üzerine bir inceleme. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, Sayı:22, 129–138.
- KARALAR, E. (2005). Başlangıç düzeyinde keman eğitiminde kullanılan metotların incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- KARAROĞLU, C. F. (2009). Profesyonel keman eğitiminde başlangıç seviyesindeki metotlar ile yöntem ve tekniklerin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- KİNSEY, H. (1991) *Viola, elementary progressive studies set I*. London: ABRSM Publishing.

- KOLAR, A. (1987). Skola hry na violu pro zacatecniky I. Praha: Editio Supraphon.
- KÖYÜSTÜN, M. (1994). Keman başlangıç metotlarına eleştirel bir yaklaşım. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- KÜÇÜKOSMANOĞLU, H. O. (2006). Eğitim fakültelerinde başlangıç gitar eğitiminde kullanılan metotların incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- MACKAY, N. (1964). A modern viola Method. England: Oxford University Press.
- MÜLLER, J. F., RUSCH H. W. Müller Rusch String Method, ABD: Neil A. KJOS Music CO. Publishers.
- NAUMANN, G. Volkstümliche Bratschen-Schule, Universal- Edition.
- ÖZÇELİK, D. (1995). Yeni başlayanlar için keman metodu denemesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ÖZMENTEŞ, S. (2005). Müzik eğitiminin boyutları ve çalgı eğitimi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:6, Sayı:9, ss: 89–98.
- SAKAR, M. H. (1997). Viyolonsele başlarken çalgı tekniği için gerekli olan temel metotların dökümü ve bunların analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- SANALAN, V.A., Sülün, A., ve Çoban, T.A. (2007). Görsel okuryazarlık. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:9, Sayı:2, ss: 33–47.
- SAY, A. (2002) Müzik sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SEVCİK, O. Op.6 Defter I.
- SEYBOLD, A. Lichte etüden.
- SUZUKİ, S. (1981) Suzuki viola school viola part volume I, ABD: Warner Bros. Publications Inc.
- ŞİŞMAN, Ç. (2010). Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi müzik eğitimi bölümlerinde ve devlet konservatuarlarında lisans düzeyinde yaygın olarak kullanılan viyolonsel sol el ile ilgili metotların analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- TANRIVERDİ, A. Viyola metodu I, Ankara: Evrensel Müzikevi.
- TOKCAN, A. (1998). Piyano eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarından “J.A. Burkard’ın (Band-I) hedef-hedef davranış ve içerik yönünden incelenmesi”. Ankara: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- TOMAL, N. (2004). Lise coğrafya öğretmenlerimizin kullandıkları öğretim yöntemleri. Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 162.

- UÇAN,A. (2005). Müzik Eğitimi.(3.Baskı). Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- VOLMER, B. (1955). Bratschenschule I, Almanya: Schott&Co. Ltd.
- YAĞIŞAN, N. ve SÜNBÜL, A.M. (2009). Güzel sanatlar eğitimi bölümü öğrencilerinin öğrenme tercihleri. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 23-25 Eylül, Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Samsun,Bildiler Kitabı, ss. 1-13.
- YASTIMAN, O. (1997). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde piyano eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarının incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- YAYLA F. (1999). Eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümü anaçalgı viyola eğitiminde kullanılan viyola metotlarının incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- YILDIZ, G. (2006). İlköğretimde müzik öğretimi birinci kademe.(2.Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- ZEREN, M. (1995). Gitar eğitimine başlama metotları ve yöntemleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.